

America după Războiul de secesiune

Războiul de secesiune din America a fost urmat de un avânt economic, SUA devenind cea mai mare putere economică a lumii. În relațiile internaționale, influența americană a culminat cu o intervenție decisivă în primul război mondial.

In 14 aprilie 1865, după cinci zile de la terminarea războiului de secesiune din America, președintele Abraham Lincoln a fost asasinat. Rămâne însă îndoilenic dacă Lincoln ar fi putut evita ciocnirile care au urmat după înfrângerea Confederatiei Sudice. După ce li s-a dat permisiunea de a se reorganiza, statele din sud au emis imediat legi de limitare a drepturilor negrilor. Acest lucru i-a iritat în aşa măsură pe republicanii radicali, în majoritate în Congresul SUA, încât aceştia au impus un nou program – cunoscut sub numele de “Reconstrucție” – asupra sudului.

Programul de “Reconstrucție” implică o conducere militară și privilegierea temporară a albilor care sprijineau reconstrucția și a negrilor cărora li se acordaseră recent drepturi electorale. Acest program a fost însotit într-o anumită măsură de corupție care a învățbit populația albă din sud; reacțiile lor constând în intimidări frecvente ale negrilor și ale albilor liberali, cea mai celebră fiind societatea secretă Ku Klux Klan.

Nevoiți să accepte drepturile electorale ale negrilor și egalitatea nominală cu aceștia, statele din Sud și-au reluat libertatea de a acționa în anii 1870 și, în ciuda legilor, au descoperit că de reinstalare a supremăției albilor.

Epoca magnațiilor

Între timp, SUA a intrat într-o perioadă de avânt economic fără precedent. În următoarele decenii, zone întinse ale țării au fost cultivate, iar bogățiile lor agricole și minerale au fost exploatațiate.

O mare parte din populație ocupa Vestul până atunci “sălbatic”, iar în anii 1890 granița a dispărut. În anii 1900 populația a crescut la 76 milioane, și s-au fondat repede mari orașe, cum ar fi Chicago. Numărul inventiilor a crescut – americanii au inventat mașina de scris, telefonul, fonograful, mașina cu motor și aeroplano. În anii 1880 SUA producea mai multe bunuri manufacurate decât orice altă

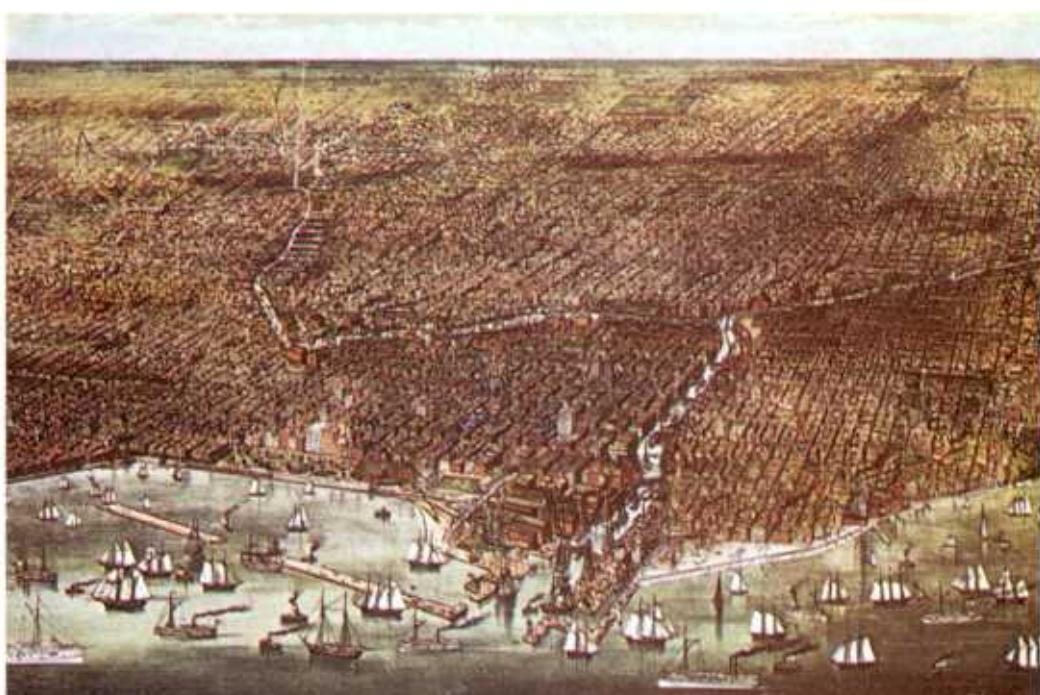
Vultur Denanxe

▲ Calea ferată Erie, 1874. Importantă pentru industrie, linia ferată s-a extins de la 48.000 km în 1860, la 400.000 km în 1918.

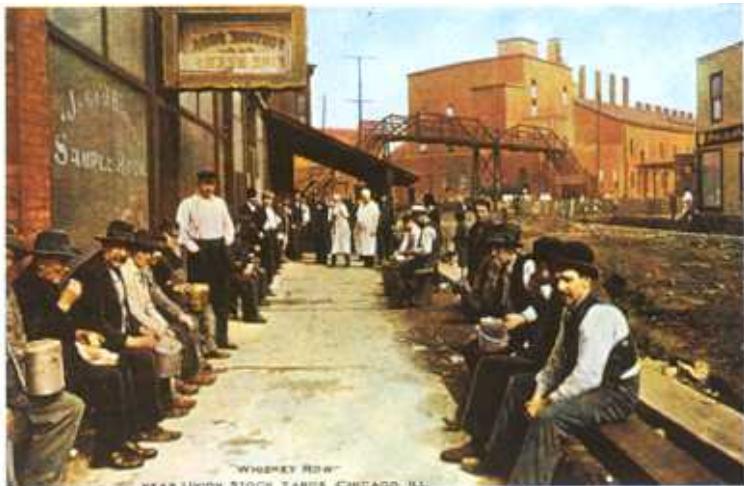
● Împachetarea borcanelor cu fasole la fabrica H. J. Heinz din Pittsburgh. În 1905, s-a deschis fabrică Heinz și în Marea Britanie.

Associated History Picture Library

New York Historical Society / New York City

● Chicago, 1892. În 1833 Chicago era o așezare cu aproximativ 200 de locuitori. Creșterea populației a început în anii 1840, odată cu obținerea primelor mari recolte de cereale. Până în 1900, orașul Chicago a ajuns să ocupe locul 2 după New York.

Un alt aspect al avântului economic din America – săracie în Chicago, 1910.

Construirea Canalului Panama, deschis în 1914, a costat aproape 400 milioane dolari. Roosevelt a obținut cedarea unei zone a canalului cu o lățime de 16 km (1903), care a trecut sub controlul permanent al guvernului american.

J.L. Charnier

Hulton Getty

Guvernele federale și de stat au contribuit la dezvoltarea economică a SUA, subvenționând construirea unei rețele de căi ferate naționale și cedând pământuri pionierilor, prin Legea Funciară din 1862. Însă avântul economic din America se afla în special sub controlul întreprinderilor private. Aceasta a fost epoca magnaților, printre care John D. Rockefeller, Andrew Carnegie și J.P. Morgan, și giganticele companii industriale, precum Standard Oil.

Epoca de Aur

Desi magnații și marile companii erau întreprinzătoare, uneori erau crude și lacome. Aceasta a dus la o perioadă denumită adesea epoca Baronilor Tâlhari și, uneori, cu intenția de a accentua vulgaritatea *nouveau riche*, această perioadă mai era numită Epoca de Aur. La fel ca în Marea Britanie, industrializarea a provocat multe probleme (săracie, exploatare și mahalale), intensificate de rapiditatea procesului, dificultatea de a respecta reglementările de stat și corupția administrațiilor locale.

În anii 1890 o parte din populația americană începuse să se revolte. Fermierii nemulțumiți au format miezul noului Partid al

Poporului, însă poziția anti-orășenească a populismului a îngăduit impactul acestuia. Sindicalele nu luau măsuri împotriva patronilor care erau pregătiți să pună capăt grevelor, cu ajutorul trupelor de stat. Un alt grup exploataț era cel al imigrantilor care veniseră în valuri în SUA. Irlandezii și germanii care veniseră în anii 1840, au fost urmați, în 1880, de evrei, italieni și alte naționalități din Europa de est. Fugind de săracie și persecuții, ei vedea în SUA "Pământul de Aur", dar la început au fost puși la munci ieftine pentru afaceri și industrie, fiind uneori supuși unor condiții chiar mai rele decât cele pe care le lăsaseră în urmă. Cu toate acestea, în timp, milioane de oameni, inclusiv imigranți, au beneficiat de expansiunea și producția industrială, simbolizată de Modelul T al lui Henry Ford, prima mașină ieftină, larg accesibilă.

Între principalele obiective ale reformatorilor se aflau trusturile – grupuri de întreprinderi – care controlau toate industriile și abuzau de puterea pe care o detineau. Unele măsuri anti-monopol și alte activități reformatoare au avut succes, în special de-a lungul campaniei lui Theodore Roosevelt, președintele american din 1901-1909.

DATE IMPORTANTE

1865	Stărșitul războiului de secesiune. Asasinarea lui Lincoln
1867	Începe "Reconstrucția". Sudul; SUA cumpără Alaska de la Rusia
1869	Calea ferată face legătura între Atlantic și Pacific
1877	Ultimele trupe federale părăsesc Sudul
1892	Fondarea Partidului Poporului
1898	Războiul american-spaniol; anexarea insulelor Hawaii
1903	Revoluția din Panama; SUA obține canalul de navigație
1904	Primele măsuri anti-monopol eficiente: trustul căilor ferate este desființat
1905	Intervenția SUA în Santo Domingo
1914	Deschiderea Canalului Panama. Izbucrea Primului Război Mondial
1917	SUA intră în Primul Război Mondial

Roosevelt a intensificat rolul crescând al SUA pe scena internațională. Înainte să devină președinte, s-a implicat profund în războiul american-spaniol din 1898, în urma căruia SUA a obținut dominiația în Cuba și controlul asupra insulelor Filipine, Guam și Puerto Rico. În același an s-au anexat Insulele Hawaii. Totuși, o parte a populației nu era de acord cu astfel de imperialism de tip european.

Roosevelt a adoptat o poziție fermă ca președinte. Pretinzând că SUA aveau datoria de "a face ordine" în continentul American, Roosevelt a intervenit în Santo Domingo în 1905, succesorii săi procedând la fel în Nicaragua, Mexic și Haiti.

Roosevelt a acționat decisiv și asupra Canalului Panama. Când negocierile cu Columbia au intrat în impas, el a încurajat o revoltă panameză, a împiedicat Columbia să o înăbușe, iar apoi a înființat o zonă de canal în Panama controlată de SUA. Deschiderea canalului în 1914 a adus mari beneficii comerțului SUA și internațional.

O intervenție decisivă

Activitatea diplomatică însemnată a lui Roosevelt a făcut din SUA o putere respectată, însă americanii nu doreau să se implice în conflictele europene, rămnând neutră în 1914, când a izbucnit primul război mondial. Abia în 1917, după ce submarinele germane scufundaseră câteva nave americane în încercarea de a-i epuiza pe Aliați, SUA a intrat în război. Deoarece aceasta însemna că în cele din urmă aliații trebuiau să câștige, efectul – mai mult moral decât militar – a fost decisiv.

Președintele SUA, Woodrow Wilson, a insistat ca pacea ulterioară să fie bazată pe auto-conducere (oamenii să-si hotărască singuri destinele), însă multe dintre obiectivele sale au fost zădărmnice. La fel s-a întâmplat și cu planul său de a integra SUA în Liga Națiunilor. Congresul l-a respins, iar americanii au revenit la o politică de "izolare".